

**STICHTING FRIES LANDBOUWMUSEUM
TE LEEUWARDEN**

Rapport inzake de jaarstukken 2022

INHOUDSOPGAVE

Pagina

ACCOUNTANTSRAPPORTAGE

1	Opdracht	2
2	Algemeen	3

JAARSTUKKEN

Jaarrekening

1	Balans per 31 december 2022	8
2	Staat van baten en lasten over 2022	9
3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	10
4	Toelichting op de balans per 31 december 2022	13
5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022	18

ACCOUNTANTSRAPPORTAGE

ACCON AVM ACCOUNTANTS B.V.
KVK NUMMER 09173926

ZONNEDAUW 11
POSTBUS 623
9200 AP DRACHTEN
TEL 088 - 44 69 00 4
FAX 088 - 44 69 04 6
WWW.ACCONAVM.NL

Aan het bestuur van
Stichting Fries Landbouwmuseum
Felling 6
8912 CG Leeuwarden

Kenmerk: 8148/3100974/2022/BB/th
Behandeld door: E. Posthumus d.d. 12 april 2023
Datum: N.A-1

Geachte bestuur,

Hierbij brengen wij verslag uit over het boekjaar 2022 met betrekking tot uw stichting.

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 van uw stichting, waarin inbegrepen de balans met tellingen van € 143.638 en de winst-en-verliesrekening sluitende met een resultaat van € 40.757, samengesteld.

Het rapport is samengesteld uit de volgende onderdelen: accountantsrapportage en financieel verslag.

In de accountantsrapportage is opgenomen onze samenstellingsverklaring, algemene informatie over uw onderneming en een resultaatvergelijking.

Het financieel verslag is opgebouwd uit het bestuursverslag, de jaarrekening bestaande uit de balans per 31 december 2022 en de staat van baten en lasten over 2022, alsmede een toelichting hierop.

2 ALGEMEEN

2.1 Bedrijfsgegevens

De onderneming staat ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel regio Noord-Nederland onder nummer 41001976.

2.2 Bestuur

De samenstelling van het bestuur is als volgt:

De heer G. Kooistra (voorzitter)
De heer G. Schaaf (penningmeester)
De heer Tj. de Boer (secretaris)
De heer R. van der Wal
De heer J.J. Veldhuis
De heer T. van der Kooi
De heer J.K. Oldenbroek
Mw. J.W.J. Noordman

Directie: De heer K. Zandberg (loondienst)

2.3 Oprichting stichting

Stichting Fries Landbouwmuseum is opgericht d.d. 01-02-1983. Op 06-07-2018 heeft er een statutenwijziging plaatsgevonden.

2.4 Verwerking van het verlies 2021

Het verlies ad € 8.161 is in mindering gebracht op het stichtingsvermogen.

Wij vertrouwen erop aan uw opdracht te hebben voldaan.
Tot het verstrekken van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
accon avm accountants b.v.
Namens deze:

G. Fokkema
Accountant-Administratieconsulent

JAARSTUKKEN

JAARREKENING

- Balans
- Exploitatierkening
- Toelichting op de jaarrekening

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022
 (na winstbestemming)

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Plottende activa				
Voorraden	(1)	8.925		1.372
Vorderingen	(2)			
Debiteuren		4.794		5.094
Belastingen en premies sociale verzekeringen		3.264		5.260
Overige vorderingen en overlopende activa		<u>20.113</u>		<u>12.071</u>
		28.171		22.425
Liquide middelen	(3)	106.542		111.509
		<u>143.638</u>		<u>135.306</u>

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen	(4)			
Stichtingsvermogen		10.643		-30.114
Langlopende schulden	(5)			
Onderhandse leningen		46.262		46.262
Kortlopende schulden	(6)			
Vooruitontvangen subsidiebedragen		59.401		111.302
Crediteuren		310		1.441
Belastingen en premies sociale verzekeringen		10.956		-
Overige schulden en overlopende passiva		16.066		6.415
		<u>86.733</u>		<u>119.158</u>
		<u>143.638</u>		<u>135.306</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Vershil 2022	Realisatie 2021
		€	€	€	€
Baten					
Netto-omzet	(7)	97.356	41.000	56.356	38.749
Diverse baten en giften	(8)	32.065	43.000	-10.935	44.607
Lopende projecten	(9)	-14.850	-	-14.850	185
Subsidiebaten	(10)	305.978	272.500	33.478	212.245
Som der baten		420.549	356.500	64.049	295.786
Lasten					
Inkopen winkel, horeca	(11)	22.266	7.000	15.266	7.953
Lasten:					
Personeelskosten	(12)	189.329	189.000	329	138.155
Huisvestingskosten	(13)	85.061	81.000	4.061	84.505
Organisatie en kantoor	(14)	37.038	22.200	14.838	34.476
Collectiekosten	(15)	4.666	10.000	-5.334	14.226
Publieke kosten	(16)	41.432	36.000	5.432	24.632
		357.526	338.200	19.326	295.994
Saldo		40.757	11.300	29.457	-8.161

3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Fries Landbouwmuseum, statutair gevestigd te Leeuwarden, bestaan voornamelijk uit museum activiteiten gericht op de landbouw.

De onderneming staat ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel regio Noord-Nederland onder nummer 41001976.

Vestigingsadres

Stichting Fries Landbouwmuseum is feitelijk gevestigd te Leeuwarden.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De grondslagen zijn ten opzichte van vorig jaar niet gewijzigd.

In de presentatie wijkt de jaarrekening op bepaalde onderdelen af van de algemeen aanvaardbare grondslagen. Met deze aanpassing is de jaarrekening beter leesbaar voor belanghebbenden en sluit deze ook beter aan op begrotingen en afrekeningen richting subsidieverstrekkingen.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of lagere opbrengstwaarde.

De verkrijgings- of vervaardigingsprijs bestaat uit alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging alsmede de gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. In de kosten van vervaardiging zijn begrepen directe loonkosten en toeslagen voor aan de productie gerelateerde indirecte vaste en variabele kosten, waaronder de kosten van het bedrijfsbureau, de onderhoudsafdeling en interne logistiek.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De aard van de bestemmingsreserves wordt later toegelicht.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten verwerkt onder vermelding van de aard van de bestemming; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden gereserveerd in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk Bestemmingsfonds(en). Een onttrekking aan bestemmingsreserve respectievelijk -fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Binnen de baten van particulieren is het gehele bedrag opgehaald door donaties en giften.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de op het verslagjaar betrekking hebbende baten en lasten met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Diverse baten en giften

Onder baten van particulieren wordt verstaan de algemene donaties voor de stichting.

Subsidiebaten

Hieronder wordt verstaan zowel subsidies van gemeenten, provincies als van het rijk.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Kosten algemeen

De personeelskosten en andere kosten worden toegerekend aan de bestedingen in het kader van de doelstelling, de kosten van werving van baten aan de beheerkosten.

4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022
ACTIVA
VLOTTENDE ACTIVA

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
1. Voorraden		
Winkelvoorraad	8.925	1.372
	<u>8.925</u>	<u>1.372</u>
2. Vorderingen		
Debiteuren		
Debiteuren	4.794	5.094
	<u>4.794</u>	<u>5.094</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	3.264	4.821
Loonheffing	-	439
	<u>3.264</u>	<u>5.260</u>
De post omzetbelasting bestaat uit: Kwartaal 4 2022 € 3.713 te ontvangen Suppletie voorgaande jaren € 448 te betalen		
Overige vorderingen en overlopende activa		
Overlopende activa	20.113	12.071
	<u>20.113</u>	<u>12.071</u>
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	4.127	675
Teveel betaalde huur	11.002	-
Te ontvangen compensatie Covid Prov. Fryslân	-	10.344
Vooruitbetaalde bedragen	4.582	602
Nettoloon	402	450
	<u>20.113</u>	<u>12.071</u>

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
3. Liquide middelen		
Rabobank Rekening-courant	105.709	110.676
Rabobank Spaarrekening	702	702
Kas	131	131
	<u>106.542</u>	<u>111.509</u>

PASSIVA

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
4. Reserves en fondsen		
Stichtingsvermogen	10.643	-30.114
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Stichtingsvermogen		
Stand per 1 januari	-30.114	-21.953
Resultaatbestemming boekjaar	40.757	-8.161
Stand per 31 december	<u>10.643</u>	<u>-30.114</u>
5. Langlopende schulden		
	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Onderhandse leningen		
Stichting Freonen Frysk Landbou Museum	<u>46.262</u>	<u>46.262</u>

6. Kortlopende schulden

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Vooruitontvangen subsidiebedragen		
Provincie Fryslân Ras en gewassen	25.000	50.000
Mondriaanfonds Educatie	25.000	50.000
Gemeente Waadhoeke baksteen kunstwerk	7.500	7.500
Provincie Fryslân kindervoorstellingen	1.901	3.802
	<u>59.401</u>	<u>111.302</u>

Er zijn diverse meerjaren-subsidies waarbij bedragen in het vooruit zijn ontvangen. Deze bedragen worden in eerste instantie als balanspost geboekt. Vervolgens wordt de subsidie-bate geboekt zoals dat in de beschikking aan de toekomstige jaren is toegedeeld en/of de voortgang van de realisatie van het project.

Provincie Fryslân Ras en gewassen

Een bedrag van 50.000 is ontvangen in 2021 ter realisatie van het educatieproject Friese Rassen en Gewassen en is bedoeld voor de periode 2022 (50%), voor 2023 (25%) en 2024 (25%).

Mondriaanfonds Educatie

Een bedrag van 50.000 is ontvangen in 2021 ter dekking van kosten van nieuwe medewerker Educatie en is bedoeld voor de periode 2022 (50%) en 2023 (50%).

Gemeente Waadhoeke baksteen kunstwerk

Een bedrag van 7.500 is in 2021 ontvangen ter restauratie van de gemetselde muur met landbouwdieren en is bedoeld voor de periode 2023 (50%) en 2024 (50%).

Provincie Fryslân kindervoorstellingen

Een bedrag van 5.703 is ontvangen ter ontwikkeling van kindervoorstellingen en is bedoeld voor de periode 2021 (33%), 2022 (33%) en 2023 (33%).

Crediteuren

Crediteuren	<u>310</u>	<u>1.441</u>
-------------	------------	--------------

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	8.198	-
Pensioenen	2.758	-
	<u>10.956</u>	<u>-</u>

Overige schulden en overlopende passiva

Overlopende passiva	<u>16.066</u>	<u>6.415</u>
---------------------	---------------	--------------

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	4.715	3.343
Accountantskosten	3.000	3.000
Nog te betalen bedragen	8.351	72
	<u>16.066</u>	<u>6.415</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

De stichting is met ingang van 1 oktober 2017 een meerjarige financiële verplichting aan gegaan ter zake van huur van het museum pand Felling 6 te Leeuwarden voor een bedrag van € 55.000 per jaar.

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Vershil 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
7. Netto-omzet				
Omzet entreegelden	41.351	25.000	16.351	16.643
Omzet winkel	25.583	5.000	20.583	5.829
Omzet Horeca	22.480	11.000	11.480	13.219
Omzet zaalverhuur	7.942	-	7.942	3.058
	<u>97.356</u>	<u>41.000</u>	<u>56.356</u>	<u>38.749</u>
8. Diverse baten en giften				
Donaties, giften en schenkingen	-	-	-	17.541
Omzet sponsoring	32.065	33.000	-935	27.066
Stichting Freonen van FLM (kwijtschelding)	-	10.000	-10.000	-
	<u>32.065</u>	<u>43.000</u>	<u>-10.935</u>	<u>44.607</u>
9. Lopende projecten				
Opbrengsten "200 jaar mechanisatie"	-	-	-	17.294
Vrijval bestemmingsreserve	-	-	-	12.500
Kosten "200 jaar mechanisatie"	-	-	-	-29.609
Subsidiebate Masterplan	11.000	-	11.000	-
Kosten Masterplan	-25.850	-	-25.850	-
	<u>-14.850</u>	<u>-</u>	<u>-14.850</u>	<u>185</u>
10. Subsidiebaten				
Subsidie exploitatie Provincie Fryslân	203.333	200.000	3.333	200.000
Subsidie Provincie kindervoorstellingen 2021	1.901	-	1.901	1.901
Stichting Mondriaanfonds compensatie Covid	15.000	-	15.000	-
Subsidie Ras en Gewas	25.000	12.500	12.500	-
Subsidie Educatie Mondriaan	25.000	-	25.000	-
Subsidie Prov. Fryslân compensatie Covid	-	-	-	10.344
Subsidie Baksteen Kunstwerk	-	25.000	-25.000	-
Overige subsidiebaten	5.000	-	5.000	-
Provincie bijdrage herstel cultuur	30.744	35.000	-4.256	-
	<u>305.978</u>	<u>272.500</u>	<u>33.478</u>	<u>212.245</u>
11. Inkopen winkel, horeca				
Kostprijs van de omzet				
Inkoop winkel	10.761	-	10.761	1.091
Inkoop horeca	19.019	-	19.019	6.862
Mutatie voorraad	-7.514	-	-7.514	-
Begroting kosten lezingen / markten	-	7.000	-7.000	-
	<u>22.266</u>	<u>7.000</u>	<u>15.266</u>	<u>7.953</u>

12. Personeelskosten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Vershil 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
Lonen en salarissen				
Brutoloon	136.728	-	136.728	95.487
Premies sociale verzekeringswetten	22.137	-	22.137	16.831
Premie ziekengeldverzekering	4.712	-	4.712	5.791
Pensioenlasten	8.061	-	8.061	8.909
Overige lonen en salarissen	703	-	703	621
	<u>172.341</u>	<u>-</u>	<u>172.341</u>	<u>127.639</u>
Begroting op totaal niveau	-	179.000	-179.000	-
	<u>172.341</u>	<u>179.000</u>	<u>-6.659</u>	<u>127.639</u>
Overige personeelslasten				
Kosten vrijwilligers en reiskosten vergoedingen	16.614	-	16.614	10.516
Reis- en verblijflasten	374	-	374	-
	<u>16.988</u>	<u>-</u>	<u>16.988</u>	<u>10.516</u>
Begroting vrijwilligers	-	10.000	-10.000	-
	<u>16.988</u>	<u>10.000</u>	<u>6.988</u>	<u>10.516</u>

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2022 waren 2 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2021: 2).

Overige bedrijfslasten
13. Huisvestingskosten

Huur onroerende zaak	55.013	-	55.013	55.012
Gas water licht	11.112	-	11.112	11.534
Ontvangen milieubelasting 2020/2021	-5.645	-	-5.645	-
Zakelijke lasten	5.068	-	5.068	4.495
Milieu- en reinigingskosten	1.425	-	1.425	445
Beveiligingskosten	2.148	-	2.148	2.048
Schoonmaakkosten	15.271	-	15.271	5.517
Reparatie, onderhoud, materialen, dieren en tuin	669	-	669	5.454
	<u>85.061</u>	<u>-</u>	<u>85.061</u>	<u>84.505</u>
Begroting op totaal niveau	-	81.000	-81.000	-
	<u>85.061</u>	<u>81.000</u>	<u>4.061</u>	<u>84.505</u>

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Vershil 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
14. Organisatie en kantoor				
Kantoorbehoefte	5.543	-	5.543	3.202
Kleine aanschaffingen	3.891	-	3.891	3.218
Online kassa-systeem	-	-	-	1.870
Telefoon	991	-	991	1.224
Porti	1.557	-	1.557	-
Contributies en abonnementen	2.864	-	2.864	3.283
ICT	4.459	-	4.459	688
Salarisadministratie en accountant	7.418	-	7.418	9.929
Verzekering	6.236	-	6.236	3.758
Controlekosten Subsidie Prov 2021 (2017 t/m 2020)	-	-	-	5.775
Huur auto's	195	-	195	-
Bestuurskosten	2.710	-	2.710	424
Kantinekosten	257	-	257	483
Kosten bankrekening	917	-	917	622
	<u>37.038</u>	<u>-</u>	<u>37.038</u>	<u>34.476</u>
Begrote kantoorlasten	-	22.200	-22.200	-
	<u>37.038</u>	<u>22.200</u>	<u>14.838</u>	<u>34.476</u>
15. Collectiekosten				
Onderhoud vaste expositie	3.613	-	3.613	7.881
Transportkosten divers (o.a. veeteelt museum)	-	-	-	2.929
Online database Adlib	317	-	317	1.200
Overige collectiekosten	736	-	736	2.216
	<u>4.666</u>	<u>-</u>	<u>4.666</u>	<u>14.226</u>
Begroting op totaal niveau collectie	-	10.000	-10.000	-
	<u>4.666</u>	<u>10.000</u>	<u>-5.334</u>	<u>14.226</u>
16. Publieke kosten				
Kosten PR: reclame, drukwerk, website, etc	12.219	-	12.219	12.513
Publicaties	4.297	-	4.297	1.010
Materialen Educatie	1.746	-	1.746	1.363
Materialen activiteiten	12.177	-	12.177	850
Wisselexposities collectie	10.993	-	10.993	8.896
	<u>41.432</u>	<u>-</u>	<u>41.432</u>	<u>24.632</u>
Begroting op totaal niveau publiek	-	36.000	-36.000	-
	<u>41.432</u>	<u>36.000</u>	<u>5.432</u>	<u>24.632</u>

Ondertekening bestuur voor akkoord

Leeuwarden, 12 april 2023

dhr. G. Kooistra (voorzitter)

dhr. Tj. de Boer (secretaris)

dhr. G. Schaaf (penningmeester)

dhr. R. van der Wal

mevr. J.W.J. Noordman

dhr. J.J. Veldhuis

dhr. T. van der Kooi

dhr. J.K. Oldenbroek